

فضیلت و اعمال شب نیمه شعبان

<"xml encoding="UTF-8?">

بسم الله الرحمن الرحيم

شب سیزدهم:

اول لیالی بیض [شبهای روشن که عبارتند از شبهای سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم] است، و کیفیت نماز شب سیزدهم و دو شب بعد در اعمال ماه رجب بیان شد. شب نیمه شعبان: شب بسیار مبارکی است، از امام صادق علیه السلام روایت شده که از امام باقر علیه السلام از فضیلت شب نیمه شعبان سؤال شد، ایشان فرمود: این شب پس از شب قدر برترین شبهاست. در این شب خدا فضل خود را بر بندگان سرازیر می‌کند، و آنان را به بخشش و کرم خویش می‌آموزد، پس در تقرب جستن به سوی خدای تعالی در آن بکوشید، که آن شبی است که خدا به ذات مقدس خود سوگند یاد کرده، که سائلی را از درگاه خویش با دست خالی بازنگرداند مادام که انجام معصیتی را درخواست نکند، و شب نیمه شعبان شبی است که حق تعالی آن را برای ما قرار داد و در عوض شب

قدر که آن را مخصوص پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود، پس در دعای و ثنا بر خدای تعالی کوشش کنید... تا آخر خبر. از جمله برکات این شب مبارك، ولادت با سعادت حضرت سلطان عصر امام زمان (ارواحنا له الفداء) است که در سحر چنین شبی در سال دویست و پنجاه و پنج هجری قمری در سرمن رأی [سامرای کنونی] واقع شد، و باعث فزونی شرافت این شب مبارك گشت. برای این شب چند عمل دارد است: اول: غسل کردن که باعث تخفیف گناهان است. دوم: شب زنده داری به نماز و دعا و استغفار، چنان که امام زین العابدین علیه السلام انجام می دادند، و در روایت آمده: هر که این شب را به راز و نیاز و عداوت بپردازد دل او نمیرد در روزی که دلها بمیرند. سوم: زیارت امام حسین علیه السلام که افضل اعمال این شب است و باعث آموزش گناهان است، و هر که میل دارد تا ارواح صدوبیست و چهار هزار پیامبر با او دست آشنایی دهند، در این شب امام حسین علیه السلام را زیارت کند، کمترین حدّ زیارت آن حضرت آن است که بر بالای بامی برآید و به جانب راست و چپ نظر کند، سپس سر به جانب آسمان برآرد، و با این کلمات حضرت را زیارت کند:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

درد بر تو ای ابا عبد الله، درد و رحمت و برکات خدا بر تو

و هر کس در هر کجا باشد و در هر زمان آن حضرت را به این شیوه زیارت کند، امید است که پاداش حجّ و عمره برای او نوشته شود. و ما زیارت مخصوص این شب را در باب زیارات به خواست خدا ذکر خواهیم نمود. چهارم: خواندن دعایی که شیخ و سیّد نقل کرده اند، و به منزله زیارت امام زمان (صلوات الله علیه) است:

اللَّهُمَّ بِحَقِّ لَيْلَتِنَا [هَذِهِ] وَ مَوْلُودِهَا وَ حُجَّتِكَ وَ مَوْعُودِهَا الَّتِي قَرَنْتَ إِلَى فَضْلِهَا فَضْلاً فَتَمَّتْ كَلِمَتُكَ صِدْقاً وَ عَدَلاً لَا مُبَدَّلَ لِكَلِمَاتِكَ وَ لَا مُعَقَّبَ لِآيَاتِكَ نُورُكَ الْمُتَأَلَّقُ وَ ضِيَاؤُكَ الْمُشْرِقُ وَ الْعَلَمُ النُّورُ فِي طَحْيَاءِ الدِّيَجُورِ الْغَائِبِ الْمَسْتُورِ جَلَّ مَوْلِدُهُ وَ كَرَّمَ مَحْتَدُهُ وَ الْمَلَائِكَةُ شُهِدُهُ وَ اللَّهُ نَاصِرُهُ وَ مُؤَيِّدُهُ إِذَا أَنْ مِيعَادُهُ وَ الْمَلَائِكَةُ [فَالْمَلَائِكَةُ] أَمَدَاذُهُ سَيُفِّ اللَّهُ الَّذِي لَا يَنْبُو وَ نُورُهُ الَّذِي لَا يَخْبُو وَ ذُو الْجَلَمِ الَّذِي لَا يَضْبُو مَدَارُ الدَّهْرِ وَ نَوَامِيسُ الْعَصْرِ وَ وِلَاةُ الْأُمْرِ وَ الْمُنَزَّلُ عَلَيْهِمْ مَا يَنْزِلُ [يَنْزِلُ] فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ،

خدای به حق این شب و مولود در آن، و به حق حجّت و موعود او، که به فضیلتش فضیلت دیگری را قرین ساختی، پس کامل شد کلمات به راستی و عدالت، برای کلمات دگرگون سازی نیست، و برای آیات پس زنده ای نمی باشد، نور درخشانت، و پرتو فروزانت، و نشانه روشنّت در شب تاریک، آن غایب پوشیده از نظر، که عظیم بوده ولادتش، و شریف است اصل و نسبش، فرشتگان گواه اویند، و خدا یاور و تأیید کننده اش آنگاه که وعده ظهورش در رسد و فرشتگان مددکاران اویند، شمشیر خداست که کند نشود، و نور حق است که خاوش نگردد، و با بردباری است که کاری بی منطق انجام ندهند، مدار روزگار است. [پدراناش] نوامیس عصر، و متولیان حکومت حق اند، نازل شده بر آنان آنچه در شب قدر نازل می شود،

وَ أَصْحَابُ الْحَشْرِ وَ النَّشْرِ تَرَاجِمُهُ وَ خِيَهُ وَ وِلَاةُ أَمْرِهِ وَ نَهْيِهِ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى خَاتِمِهِمْ وَ قَائِمِهِمُ الْمَسْتُورِ عَنْ عَوَالِمِهِمُ اللَّهُمَّ وَ أَدْرِكْ بِنَا أَيَّامَهُ وَ ظُهُورَهُ وَ قِيَامَهُ وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَنْصَارِهِ وَ اقْرِنْ ثَارَنَا بِثَارِهِ وَ اكْتُبْنَا فِي أَعْوَانِهِ وَ خُلَصَائِهِ وَ أَحْيَا فِي دَوْلَتِهِ نَاعِمِينَ وَ بِضَحْبَتِهِ غَانِمِينَ وَ بِحَقِّهِ قَائِمِينَ وَ مِنْ الشُّوءِ سَالِمِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَوَاتُهُ عَلَى [وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى] سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الصَّادِقِينَ وَ عِتْرَتِهِ النَّاطِقِينَ وَ الْعَنْ جَمِيعَ الظَّالِمِينَ وَ احْكُم بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ يَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ

اصحاب حشر و نشرند، و مفسران وحی خدا، و والیان امر و نهی حق. خدایا! بر خاتم و قائمشان که پوشیده از عوالم ایشان است درود فرست. خدایا! ما را به درک ایام او و ظهور و قیامش نایل فرما، و از یارانش قرامان ده، و

خوخواهی او قرین کن، و ما را در شمار یاران و دلدادگانش ثبت فرما، و در دولتش شاد و خرم زنده بدار، و از همنشینی‌اش بهره‌مند ساز و برپادارنده حقش قرارمان ده، و از بدیها به سلامت بدار، ای مهربانترین مهربانان، و سپاس خدای را پروردگار عالمیان، و درودهای بی‌پایان خدا بر آقایمان محمد خاتم پیامبران و رسولان، و بر اهل بیت راستگو و خاندان حقگویش باد، و خدا لعنت فرست بر همه ستمکاران، و بین ما و بین آنان داوری کن، ای داورترین داوران.

پنجم: شیخ از اسماعیل بن فضیل هاشمی روایت کرده که گفت: حضرت صادق علیه السلام این دعا را به من تعلیم داد که آن را

در شب نیمه شعبان بخوانم:

أَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ الْخَالِقُ الرَّازِقُ الْمُحْيِي الْمُمِيتُ الْبَدِيعُ لَكَ الْجَلالُ وَ لَكَ الْفَضْلُ وَ لَكَ الْحَمْدُ
وَ لَكَ الْمَنُّ وَ لَكَ الْجُودُ وَ لَكَ الْكَرَمُ وَ لَكَ الْأَمْرُ وَ لَكَ الْمَجْدُ وَ لَكَ الشُّكْرُ وَحَدِّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا
صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ لِي وَ ارْحَمْنِي وَ اكْفِنِي مَا
أَهَمَّنِي وَ اقْضِ دِينِي وَ وَسِّعْ عَلَيَّ فِي رِزْقِي فَإِنَّكَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ كُلِّ أَمْرٍ حَكِيمٍ تَفَرَّقُ وَ مَنْ تَشَاءُ مِنْ خَلْقِكَ تَرُزِّقُ
فَارْزُقْنِي وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ فَإِنَّكَ قُلْتَ وَ أَنْتَ خَيْرُ الْقَائِلِينَ النَّاطِقِينَ وَ اسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ فَمِنْ فَضْلِكَ أَسْأَلُ وَ
إِيَّاكَ قَصَدْتُ وَ ابْنُ نَبِيِّكَ اعْتَمَدْتُ وَ لَكَ رَجَوْتُ فَارْحَمْنِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

خدایا تویی زنده به خود پاینده برتر بزرگ، آفریننده روزی‌بخش، زندگی‌بخش میرانند، آغاز کننده پدیدآورنده، بزرگی
توراست، برتری توراست، سپاس از آن دوست، نعمت و جود، کرم و فرمان، بزرگواری و شکر تنها
توراست، یگانه‌ای، شریکی برای تو نیست، ای یگانه ای یکتا، ای مقصود خلق، ای آن‌که نزاده و زاد همنشده و برایش
همتایی نبوه، بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا بیامرز و به من رحمت آر، و نیازهای مهم مرا کفایت فرما،
بدهکاری‌ام را ادا کن، روزی‌ام را وسعت ده، به درستی که تو در این شب هر کار استواری را مقدر می‌کنی، و هرکه از
خلق خود را بخواهی روزی می‌دهی، پس مرا روزی ده که تو بهترین روزی‌دهندگان، تو گفتم و تو بهترین گوینده و
سخنگویی: «از فضل خدا بخواهید» بنابر این از فضلت می‌خواهم، و تو را قصد کردم و به فرزند پیامبرت اعتماد
نمودم، و به تو امید بستم، بر من رحم کن، ای مهربانترین مهربانان.

ششم: دعایی را بخواند که حضرت رسول صلی الله علیه و آله در این شب میخواندند

اللَّهُمَّ اقسِمَ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا يَحُولُ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ مَعْصِيَتِكَ وَ مِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ رِضْوَانَكَ وَ مِنَ الْيَقِينِ مَا يَهْوُنْ عَلَيْنَا بِهِ مُصِيبَاتُ الدُّنْيَا اللَّهُمَّ اَمْتِعْنَا بِاَسْمَاعِنَا وَ اَبْصَارِنَا وَ قُوَّتِنَا مَا اُحْيَيْتَنَا وَ اجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا وَ اجْعَلْ ثَارَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمْنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا وَ لَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا وَ لَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا اَكْبَرَ هَمًّا وَ لَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا وَ لَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

خدایا از خشیت چنان نصیب ما کن، که بین ما و نافرمانی تو حایل شود، و از طاعت آنچه که ما را به خشنودیات برساند، و از یقین به قدری که گرفتاریهای دنیا را بر ما آسان سازد، خدایا ما را به گوشه‌ایمان و دیدگانمان و نیروهایمان تا گاهی که ما را زنده می‌داری بهره‌مند گردان، و آن را وارث ما قرار بده، و انتقام ما را بر عهده کسی قرار ده که بر ما ستم روا داشته، و ما را بر کسی که با ما دشمنی ورزیده یاری ده، و مصیبت ما را در دین ما قرار نده، و دنیا را بزرگ‌ترین اندیشه و نهایت دانش ما قرار مده، و آن را که به ما رحم نمی‌کند بر ما چیره مکن، به مهربانیات ای مهربان‌ترین مهربانان.

این دعا دعای جامع و کاملی است که خواندن آن در اوقات دیگر هم، مغتنم است، و از کتاب «غوالی اللّٰلی» چنین روایت شده که حضرت رسول صلی الله علیه و آله همواره این دعا را می‌خواندند. هفتم: بخواند صلوات هر روز را که هنگام زوال [هنگام ظهر شرعی] می‌خواند: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ شَجَرَةَ النَّبُوَّةِ وَ مَوْضِعَ الرِّسَالَةِ... هشتم: دعای کمیل را بخواند که ورودش در این شب است، و به طور کامل در باب اول گذشت. نهم: هر يك از ذکرهای «سبحان الله» و «الحمد لله» و «الله اكبر» و «لا اله الا الله» را صد مرتبه بگوید، تا خدای تعالی همه گناهان گذشته او را بیامرزد، و حاجتهای دنیا و آخرت او را برآورد. دهم: شیخ طوسی در کتاب (مصباح) از ابو یحیی در ضمن خبری در فضیلت شب نیمه شعبان روایت کرده است که گفت: به مولای خود امام صادق علیه السلام گفتم: بهترین دعاها در این شب کدام است؟ فرمود: هرگاه نماز عشا را بجا آوردی، دو رکعت نماز به این ترتیب بخوان در رکعت اول سوره «حمد» و سوره «کافرون» و در رکعت دوم سوره «حمد» و سوره «توحید» و چون سلام دادی، بگو: «سبحان الله» سی و سه مرتبه، و «الحمد لله» سی و سه مرتبه و «الله اكبر» سی و چهار مرتبه، سپس بگو: يَا مَنْ إِلَيْهِ مَلَجَ الْعِبَادُ [يَلْجَأُ الْعِبَادُ] فِي الْمُهَمَّاتِ وَ إِلَيْهِ يَفْرَغُ الْخَلْقُ فِي الْمُلِمَّاتِ يَا عَالِمَ الْجَهْرِ وَ الْخَفِيَّاتِ [وَ] يَا

مَنْ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ خَوَاطِرُ الْأَوْهَامِ وَ تَصْرُفُ الْخَطَرَاتِ يَا رَبَّ الْخَلَائِقِ وَ الْبَرِّيَّاتِ يَا مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ الْأَرْضِينَ وَ السَّمَاوَاتِ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أُمْتُ إِلَيْكَ بِلَا إِلَهٍ إِلَّا أَنْتَ فَيَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ اجْعَلْنِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ مِمَّنْ نَظَرْتَ إِلَيْهِ فَرَحِمْتَهُ وَ سَمِعْتَ دُعَاءَهُ فَأَجَبْتَهُ وَ عَلِمْتَ اسْتِقَالَتَهُ فَأَقْلَنْتَهُ وَ تَجَاوَزْتَ عَنْ سَالِفِ خَطِيئَتِهِ وَ عَظِيمِ جَرِيرَتِهِ فَقَدْ اسْتَجَرْتُ بِكَ مِنْ ذُنُوبِي وَ لَجَأْتُ إِلَيْكَ فِي سِتْرِ غُيُوبِي اللَّهُمَّ فَجُدْ عَلَيَّ بِكَرَمِكَ وَ احْطُطْ خَطَايَايَ بِحِلْمِكَ وَ عَفْوِكَ وَ تَعَمَّدْنِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ بِسَابِغِ كَرَامَتِكَ وَ اجْعَلْنِي فِيهَا مِنْ أَوْلِيَائِكَ الَّذِينَ اجْتَبَيْتَهُمْ لِبَاعَتِكَ وَ اخْتَرْتَهُمْ لِعِبَادَتِكَ وَ جَعَلْتَهُمْ خَالِصَتَكَ وَ صَفْوَتَكَ .

ای آن‌که پناه بندگان در سختیها به سوی اوست، و بندگان در رخدادهای ناگوار به سوی او پناه می‌برند، ای دانای آشکار و نهان، ای آن‌که خیالات وهم و فکر، و آنچه را اوهام در نظر می‌آورد بر او پنهان نمی‌ماند، ای پروردگار خلائق و آفریده‌ها، ای آن‌که ملکوت زمینها و آسمانها به دست اوست، تویی خدا، معبودی جز تو نیست، به اینکه معبودی جز تو نیست توّسل می‌جویم، پس ای آن‌که معبودی جز تو نیست، مرا در این شب از کسانی قرار ده که به ایشان نظر کردی و به آنان رحم نمودی، و دعایشان را شنیدی پس اجابت کردی و درخواست گذشت از گناهشان را دانستی، پس ایشان را آمرزیدی، و از خطای گذشته و گناه بزرگشان درگذشتی، به تحقیق از گناهانم به تو پناه آوردم، و برای پرده‌پوشی عیبهایم به تو پناهنده شدم، خدایا! با کرم و فضیلت بر من ببخش، و به بردباری و گذشت خطاهایم را بریز، و مرا در این ب با کرامت کاملت فرو پوشان، و از اولیایت که برای طاعتت برگزیدی، و برای عبادتت اختیار کردی و خالص و برگزیده درگاهت نمودی قرار ده.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ سَعَدَ جَدُّهُ وَ تَوَقَّرَ مِنَ الْخَيْرَاتِ حَظُّهُ وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ سَلِمَ فَنَعِمَ وَ فَازَ فَعَنِمَ وَ اكْفِنِي شَرَّ مَا أَسْلَفْتُ وَ اعْصِمْنِي مِنَ الْإِزْدِيَادِ فِي مَعْصِيَتِكَ وَ حَبَّبْ إِلَيَّ طَاعَتَكَ وَ مَا يُقَرِّبُنِي مِنْكَ وَ يُزِلُّعُنِي عِنْدَكَ سَيِّدِي إِلَيْكَ يَلْجَأُ الْهَارِبُ وَ مِنْكَ يَلْتَمِسُ الطَّالِبُ وَ عَلَى كَرَمِكَ يُعَوَّلُ الْمُسْتَقِيلُ التَّائِبُ أَدْبَتَ عِبَادَكَ بِالتَّكْرُمِ وَ أَنْتَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ وَ أَمَرْتَ بِالْعَفْوِ عِبَادَكَ وَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ اللَّهُمَّ فَلَا تَحْرِمْنِي مَا رَجَوْتُ مِنْ كَرَمِكَ وَ لَا تُؤْيِسْنِي مِنْ سَابِغِ نِعَمِكَ وَ لَا تُخَيِّبْنِي مِنْ جَزِيلِ قِسْمِكَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ لِأَهْلِ طَاعَتِكَ وَ اجْعَلْنِي فِي جُتَّةٍ مِنْ شِرَارِ بَرِّيَّتِكَ رَبِّ إِنْ لَمْ أَكُنْ مِنْ أَهْلِ ذَلِكَ فَأَنْتَ أَهْلُ الْكَرَمِ وَ الْعَفْوِ وَ الْمَغْفِرَةِ،

خدایا! مرا از کسانی که کوشش‌شان قرین سعادت شد، و بهره‌شان از خیرات کامل گشت قرار ده، و نیز مرا از کسانی قرار ده که سلامت یافتند و نعمت‌پذیر و رستگار گشته پس بهره بردند، و مرا از گزند آنچه پشت سر گذاردم کفایت فرما، و از زیاده‌روی در معصیت نگاه دار، طاعتت و هر آنچه مرا به تو نزدیک می‌سازد و مقرب درگاهت می‌نماید محبوب من قرار ده، سرورم هر فراری به تو پناه می‌آورد، و هر جوینده به تو التماس می‌کند، و هر عذرخواه توبه‌کار بر کرم تو تکیه می‌زند، بندگان را با احترام گذاردن به آنان ادب کردی و تو کریم‌ترین کریمانی، و بندگان را دستور

به گذشت دادی و تویی آمرزنده مهربان.خدایا! مرا نسبت به آنچه از کرم‌ت امیدوارم بی‌بهره مکن، و از نعمتهای کامل‌ت ناامید مساز، و از بهره فراوانت که در این شب برای اهل طاعتت مقرر نموده‌ای بی‌نصیب مکن، و مرا از شرار مخلوقات در سپر استواری قرار ده، پرودگارا هرچند سزاوار آن همه عنایت نباشم، ولی تو اهل کرم و گذشت آمرزشی،

و جُدْ عَلَيَّ بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ لَا بِمَا أَسْتَحِقُّهُ فَقَدْ حَسُنَ ظَنِّي بِكَ وَ تَحَقَّقْ رَجَائِي لَكَ وَ عَلِقْتُ نَفْسِي بِكَرَمِكَ فَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ اللَّهُمَّ وَ اخْصُصْنِي مِنْ كَرَمِكَ بِجَزِيلٍ قَسَمِكَ وَ أَعُوذُ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَ اغْفِرْ لِي الذَّنْبَ الَّذِي يَحْبِسُ عَلَيَّ [عَنِّي] الْخُلُقَ وَ يُصَيِّقُ عَلَيَّ الرَّزْقَ حَتَّى أَقُومَ بِصَالِحِ رِضَاكَ وَ أَنْعَمَ بِجَزِيلِ عَطَائِكَ وَ أَسْعَدَ بِسَابِغِ نِعْمَائِكَ فَقَدْ لُذْتُ بِكَرَمِكَ وَ تَعَرَّضْتُ لِكَرَمِكَ وَ اسْتَعَذْتُ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَ بِلِجْمِكَ مِنْ غَضَبِكَ فَجُدْ بِمَا سَأَلْتُكَ وَ أَيْلِ مَا التَّمَسْتُ مِنْكَ أَسْأَلُكَ بِكَ لَا بِشَيْءٍ هُوَ أَعْظَمُ مِنْكَ .

بر من چنان‌که شایسته آنی مرحمت فرما، نه چنان‌که سزاوار آنم، زیرا گمانم به تو نیکو است، و امیدم تو برجا، و به کرم‌ت آویخته‌ام، پس تو مهربان‌ترین مهربانانی، و کریم‌ترین کریمانی، خدایا! خاص گردان مرا از روی کرم‌ت به فراوانی روزی، و پناه می‌آورم به عفو‌ت از عقابت، و بیامرز بر من گناهی را که زشت‌خویی آورد، و روزی را بر من تنگ می‌کند، تا به خشنودی درخورت بپا خیزم، و به فراوانی عطایات متنعم شوم، و به نعمتهای کامل‌ت خوشبخت گردم، هرآینه به آستان‌ت پناه آوردم، و متعرض کرم‌ت شدم، و به عفو‌ت از مجازات‌ت، و به بردباری‌ات از خشم‌ت پناه بردم، پس ببخش مرا آنچه که از تو درخواست نمودم، و به به من برسان آنچه را از تو خواهش کردم، از تو می‌خواهم به حق خودت نه به چیزی که بزرگتر از تو باشد که چیزی بزرگتر از تو نیست.

آنگاه به سجده می‌روی و می‌گویی: پرودگارا «یا رب» بیست مرتبه، خدایا «یا الله» هفت مرتبه، جنبش و نیرویی جز به خدا نیست هفت مرتبه، خواست خدا است ده مرتبه، نیرویی جز به خدا نیست ده مرتبه، پس صلوات می‌فرستی بر پیامبر و آل او علیهم السّلام. و از خدا حاجت خود را می‌خواهی، پس سوگند به خدا که اگر در پی این عمل، به عدد قطرات باران حاجت بخواهی هرآینه خدا (عزّ و جل) به کرم فراگیر و فضل بزرگش، آن حاجت را به تو می‌رساند.

یازدهم: شیخ طوسی و کفعمی فرموده اند که در این شب این دعا را بخواند:

إِلَهِي تَعَرَّضْ لَكَ فِي هَذَا اللَّيْلِ الْمُتَعَرِّضُونَ وَ قَصْدَكَ الْقَاصِدُونَ وَ أَمَلْ فَضْلَكَ وَ مَعْرُوفَكَ الطَّالِبُونَ وَ لَكَ فِي هَذَا اللَّيْلِ نَفَحَاتٌ وَ جَوَائِزٌ وَ عَطَايَا وَ مَوَاهِبُ تَمُنُّ بِهَا عَلَى مَنْ تَشَاءُ مِنْ عِبَادِكَ وَ تَمْنَعُهَا مَنْ لَمْ تَسْبِقْ لَهُ الْعِنَايَةَ مِنْكَ وَ هَا أَنَا ذَا عُبَيْدِكَ الْفَقِيرِ إِلَيْكَ الْمُؤَمِّلُ فَضْلَكَ وَ مَعْرُوفَكَ فَإِنْ كُنْتُ يَا مَوْلَايَ تَفَضَّلْتَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ وَ عُدْتَ عَلَيْهِ بِعَائِدَةٍ مِنْ عَطْفِكَ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الطَّاهِرِينَ الطَّاهِرِينَ الْخَيْرِينَ الْفَاضِلِينَ وَ جُدْ عَلَيَّ بِطَوْلِكَ وَ مَعْرُوفِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ سَلِّمْ تَسْلِيمًا إِنَّ اللَّهَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَ فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ.

الهی در این شب روی آوردند به سوی تو روی آورندگان، و قصد تو نمودند قصدکنندگان، و فضل و احسانت را آرزو کردند جویندگان، از جانب تو در این شب نسیمهای رحمت و هدایا و عطاها و مواهبی است که به هرکس از بندگان بخواهی تفضل می کنی، و از هرکس که پیشینه عنایتت شامل حال او نگشته باز می داری، هم اینک من این بنده کوچک تو، نیازمند به تو، احسان و نیکیات را آرزومندم، چنانچه ای مولای من در جایگاهی که در این شب بر یکی از بندگان احسان نمودی، و بر او جایزه ای عطا کردی، پس بر محمد و خاندان محمد که پاکان و پاکیزگان و نیکوکاران و برترینند درود فرست، و از نعمت و نیکیات بر من ببخش ای پروردگار جهانیان، و درود خدا و سلام بسیار بر محمد خاتم پیامبران و خاندان پاکش باد، به درستی که خدا ستوده و بزرگوار است. خدایا! تو را می خوانم آنچنان که فرمان دادی، پس دعایم را به اجابت برسان همانطور که وعده فرمودی، که تو هرگز از وعده خویش تخلف نکنی.

و این دعایی است که در سحرها در پی نماز شفع خوانده می شود. دوازدهم: بعد از هر دو رکعت از نماز شب و شفع، و بعد از دعاهای وتر دعایی را که شیخ طوسی و سید ابن طاووس روایت کرده اند بخواند. سیزدهم: سجده ها و دعاهایی را که از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت شده بجا آورد از جمله روایتی است که شیخ از حماد بن عیسی از ابان بن تغلب روایت کرده که گفت، امام صادق علیه السلام فرمودند: شب نیمه شعبانی فرا رسید، رسول خدا در آن شب در منزل عایشه بود، چون شب به نیمه رسید از بستر خود برای عبادت برخاست، هنگامی که عایشه بیدار شد، دریافت که پیامبر از خوابگاه خویش بیرون رفته، وی را همچون اغلب زنان وسوسه گرفت، گمان کرد آن حضرت نزد همسر دیگری از همسرانش رفته، از جا برخاست و چادرش را بر خود پیچید و سوگند به خدا که چادر او از ابریشم و کتان نبود، تارش از مو، و پودش از کرک شتر مایه داشت، حجره به حجره در حجره های زنان رسول خدا جستجو می کرد، در این میان که در جستجوی آن حضرت بود، ناگهان نگاهش به رسول خدا افتاد که مانند جامه ای بر زمین چسبیده در حال سجده است، به نزدیک آن حضرت رفت، شنید در سجده اش چنین می گوید:

سَجَدَ لَكَ سَوَادِي وَ خَيَالِي وَ آمَنَ بِكَ فُؤَادِي هَذِهِ يَدَايِ وَ مَا جَنَيْتُهُ عَلَى نَفْسِي يَا عَظِيمُ [عَظِيمًا] تُرَجَى [يُرَجَى] لِكُلِّ عَظِيمٍ اغْفِرْ لِي الْعَظِيمَ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذَّنْبَ الْعَظِيمَ إِلَّا الرَّبُّ الْعَظِيمُ.

همه هستی و اندیشه ام برای سجده کرد، و دلم به تو ایمان آورد، این است دستانم و آنچه بر خود جنایت کردم ای بزرگی که برای هر کار بزرگی به او امید است، از من گناه بزرگ را بیامرز، زیرا گناه بزرگ را جز پروردگار بزرگ نمی آورد.

سپس سر مبارک خویش را از سجده برداشت، و دوباره به سجده برگشت، عایشه شنید که آن حضرت می گوید: أَعُوذُ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي أَضَاءَتْ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُونَ وَ انْكَشَفَتْ لَهُ الظُّلُمَاتُ وَ صَلَحَ عَلَيْهِ أَمْرُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ مِنْ فَجَاءَةِ نِقْمَتِكَ وَ مِنْ تَحْوِيلِ عَافِيَتِكَ وَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي قَلْبًا تَقِيًّا نَقِيًّا وَ مِنَ الشَّرِّكَ بَرِيئًا لَا كَافِرًا وَ لَا شَقِيًّا

پناه می آورم به نور جلوهات که آسمانها و زمینها بر آن روشن شد، و تاریکیها با آن برطرف گشت، و با آن کار گذشتگان و آیندگان اصلاح شد، از فرا رسیدن عذاب نابهنگامت و از دگرگونی عافیت، و از زایل شدن نعمت. خدایا! دل با تقوا و صفا یافته، و بیزار از شرک، نه کافر و بدبخت روزی من گردان.

سپس دو طرف روی خود را بر خاک نهاد و گفت:

عَفَرْتُ وَجْهِي فِي التُّرَابِ وَ حَقَّ لِي أَنْ أَسْجُدَ لَكَ.

روی خویش را به خاک ساییدم، و مرا سراسر است که تو را سجده کنم.

آنگاه که رسول خدا صلی الله علیه و آله خواست به اطاق برگردد، عایشه با شتاب به جانب بستر خویش رفت، و هنگامی که رسول خدا صلی الله علیه و آله به خوابگاه خویش آمد، شنید که عایشه بلند نفس می زند، فرمود: این بلند نفس زند چیست؟ آیا ندانستی که امشب چه شبی است؟ این شب نیمه شعبان است که در آن روزیها قسمت می شود، و زمان مرگ اشخاص ثبت می گردد، و نام کسانی که باید به حج بروند نوشته می شود، به درستی که خدای تعالی آمرزد از میان خلق خود بیش از عدد موهای بزهای قبیله کلب را، و در این شب خدای تعالی فرشتگان را از عالم بالا به سوی مکه در زمین می فرستد. چهاردهم: نماز جناب جعفر طیار را بجا آورد، چنان که شیخ از امام رضا علیه السلام روایت کرده. پانزدهم: نمازهای این شب را بجا آورد که بسیار است، از جمله نمازی است که ابو یحیی صنعانی از امام باقر و امام صادق علیه السلام روایت کرده، و همچنین سی نفر از کسانی که مورد اطمینان و اعتماد هستند از آن دو بزرگوار روایت کرده اند که هرگاه شب نیمه شعبان فرا رسید چهار رکعت نماز بجا آور به این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» و پس از آن صد مرتبه سوره «توحید» را بخوان. و چون فارغ شدی بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي إِلَيْكَ فَقِيرٌ وَ مِنْ عَذَابِكَ خَائِفٌ مُسْتَجِيرٌ اللَّهُمَّ لَا تُبَدِّلْ اسْمِي وَ لَا تُغَيِّرْ جِسْمِي وَ لَا تَجْهَدْ بِلَايِي وَ لَا تُشْمِتْ بِي أَعْدَائِي أَعُوذُ بِعَفْوِكَ مِنْ عِقَابِكَ وَ أَعُوذُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ عَذَابِكَ وَ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْكَ جَلَّ ثَنَاؤُكَ أَنْتَ كَمَا أَتْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ وَ فَوْقَ مَا يَقُولُ الْقَائِلُونَ.

خدایا! نیازمند به توام، و از عذابت بیمناک و به تو پناهنده ام، خدایا! نامم را از گروه بندگان به گروهی دیگر تبدیل مکن، جسمم را تغییر مده، آزمونم را سخت مکن، دشمن شادم مساز، پناه می آورم به عفو از مجازات، و به رحمت از عذاب، و به خشنویتی از خشم، و به تو از تو، ثنایت بس بزرگ است، تو چنانی که خود بر خویش ثنا کردی و برتر از آنچه گویندگان گویند.

و بدان که برای خواندن صد رکعت نماز در این شب به این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و سوره

«توحید» ده مرتبه خوانده شود، فضیلت بسیار بسیار وارد شده، و در اعمال ماه رجب دستور العمل شش رکعت نماز در این شب با سوره‌های «حمد» و «تبارک» و «لیس» و «توحید» گذشت.